

MAASEUTUPOLIITTINEN SELONTEKO 2009-2020

5. MAASEUTUPOLIITTINEN KOKONAISOHJELMA 2009-2013

”Maaseutu – hyvinvoinnin lähde”

Valmisteluprosessi ja keskeiset linjaukset

Maaseutu- politiikan verkosto

VALTIONEUVOSTO Rahastovastuuministeriöt

MAASEUTUPOLIITTINEN MINISTERIRYHMÄ

EDUSKUNNAN
MAASEUTU-
VERKOSTO

MAASEUTUPOLITIIKAN YHTEISTYÖRYHMÄ (YTR)

YTR:n jäsenet (29) edustavat 9:ää ministeriötä ja useita muita organisaatioita, jotka toimivat maaseutuväestön hyvinvoinnin ja maaseudun kehittämisen alalla.

Pääsihteeri

Sihteeristö

Apulaispääsihteeri ja sihteereitä eri organisaatioista (60)

Hankeryhmä

Valtakunnallisen maaseudun T&K-hankkeet

Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma

- YTR:n toimintaohjelma
- VN:n maaseutupoliittinen erityisohjelma
  - keskushallinnon maaseututoimet
  - Alueellinen maaseutuosio (AMO)

Teema- ja työryhmät

- Harvaan asuttu maaseutu
- Hyvinvointipalvelut
- Kansalaisjärjestöt
- Kulttuuri
- Luonto- ja maisemapalvelut
- Luonnontuoteala
- Maaseutuasuminen
- Maaseutumatkailu
- Maaseutuyrittäjyys
- Ruoka-Suomi
- Ruotsinkieliset toimijat
- Sopimuksellisuus
- Kaupungin ja maaseudun vuorovaikutus
- Toimintaryhmätyöryhmä
- Viestintätyöryhmä
- Maaseutuvaikutusten arviointi
- Useilla ryhmillä on vastineryhmiä ja -toimijoita myös aluetasolla

Muut maaseudun ja alueiden kehitystä edistävät ohjelmat

- EU:n ohjelmat
  - Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma sekä TE-keskusten alueelliset ja toimintaryhmien paikalliset maaseudun kehittämissuunnitelmat
  - Rakennerahasto-ohjelmat
  - Kansalliset aluekehitysohjelmat
    - Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma
    - Aluekeskusohjelma (AKO)
    - Saaristo-ohjelma
    - Osaamiskeskusohjelma (OSKE)

KOKO

Kumppanit

- Saaristoasiain nk (SANK)
- Suomen Kylätoimintary. (SYTY)
- MUA-yhdistys (maaseudun tutkimuksen ja kehittämisen yhdistys) ja professoriverkosto

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ (yhteistyö kansainvälisten järjestöjen (esim. OECD:n) kanssa ja kansainvälisten hankkeiden toteutus)

- **Valtioneuvoston maaseutupoliittinen selonteko eduskunnalle 2009-2020**
  - Sisältää valtioneuvoston kansallisen tason maaseutupoliittiset linjaukset vuoteen 2020.
- **5. maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma eli YTR:n toimintaohjelma 2009-2013**
  - Sisältää kansallisen tason toimenpiteitä, joiden toteuttajia ovat ministeriöt ja kansallisen tason toimijat sekä niiden verkostot, kuten YTR teemaryhmineen.

VALMISTELUPROSESSI (1/2)

- Ministeri Anttila antoi selonteon valmistelutehtävän YTR:lle keväällä 2007
- **Strategiaryhmä** lokakuu 2007 – helmikuu 2008
- **Valmisteluryhmä** kevät – syksy 2008
- YTR:n **teemaryhmät** talvi 2008
- **Neuvottelukierros** pääosin keväällä 2008 (yli 30 valtakunnan tason organisaatiota)
- **Aluetilaisuudet** kevät ja syksy 2008 (15 kpl)
- Poliittinen valmistelu syksyllä 2008: **maaseutupoliittinen ministeriryhmä** ja erityisavustajat
- Tuoreiden VN:n linjausten sekä eri maaseutuohjelmien huomioon ottaminen
- www.maaseutupolitiikka.fi/selonteko

VALMISTELUPROSESSI (2/2)

- YTR
  - Eduskunnan maaseutuverkosto
  - Alueellinen yhteyshenkilöverkosto: kaksi kommentointikierrosta
  - Laaja lausuntokierros loka-marraskuussa
-
- ▶ YTR hyväksyy kokonaisuohjelman vuoden 2008 lopussa
  - ▶ VN antaa selonteon eduskunnalle vuoden 2009 alussa

KESKEISET STRATEGISET LINJAUKSET (1/4)

(strategiaryhmän, valmisteluryhmän ja YTR:n keskustelujen pohjalta toukokuussa 2008)

1. Maaseutua kehitetään monimuotoisena **asuinmaaseutuna**, jossa toteutuu arjen sujuvuus.
2. Elämisen edellytykset **harvaan asutulla maaseudulla** turvataan.
3. Maaseudun erityisolosuhteet huomioon ottavia, joustavia tapoja **palvelujen** järjestämiseen kehitetään.
4. Maaseudun **saavutettavuudesta**, yhteyksien toimivuudesta ja tietoliikenneyhteyksien tasapuolisuudesta huolehditaan.

KESKEISET STRATEGISET LINJAUKSET (2/4)

5. Maaseudun **elinkeinojen ja maaseutuyrittäjyyden** monipuolistamista ja kehittämistä jatketaan.
6. **Työvoimapolitiikkaa** kehitetään vastaamaan **työvoimapulaan ja maaseudun erityistarpeisiin.** Työperäistä **maahanmuuttoa** edistetään.
7. Maaseudun **osaamispääomaa** hyödynnetään ja kasvatetaan ja **innovaatiojärjestelmiä** kehitetään.

KESKEISET STRATEGISET LINJAUKSET (3/4)

8. Maaseudulla hyödynnetään **hajautettua energiantuotantoa** sekä kiinnitetään huomiota **ilmastonmuutoksen hillintään** ja siihen **sopeutumiseen**.
9. **Elintarvikkeiden ja kotimaisen energian huoltovarmuutta** parannetaan.
10. **Metsää ja puuta** hyödynnetään nykyistä enemmän **työn ja toimeentulon lähteenä**.
11. **Maatiloja** kehitetään **useiden tehtävien yksikköinä**.

KESKEISET STRATEGISET LINJAUKSET (4/4)

12. **Kansalaistoiminnan** edellytyksiä ja roolia yhteiskunnassa vahvistetaan.
13. **Paikallisen kehittämisen** välineitä vahvistetaan merkittävästi.
14. Suomi osallistuu aktiivisesti **eurooppalaisen maaseutupolitiikan** rakentamiseen.